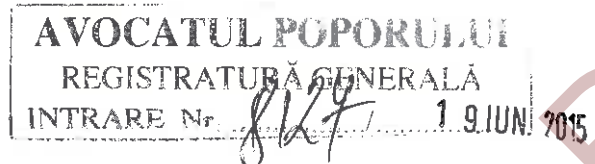

Către

DI. Victor Ciorbea, Avocatul Poporului din România

Sediul central: București, Strada Eugeniu Carada nr. 3, Sector 3

Fax: 021/312.49.21

Stimate dle Victor Ciorbea,

Subscrisa, **SCA PIPEREA & ASOCIAȚII**, societate civilă de avocați cu sediul profesional în București, Splaiul Unirii nr. 223, Etaj 3, Sector 3, CUI RO17849192, tel. 0372 942 592, 021 315 7930, fax. 021 315 7930, reprezentată prin partener coordonator **Gheorghe Piperea**,

formulez prezenta

**Propunere
în vederea promovării unui recurs în interesul legii**

Prin care înțelegem să aducem în discuție următoarele probleme de drept:

- 1. În ce măsură este corectă disjungerea dosarelor colective inițiate de consumatorii produselor financiare împotriva instituțiilor de credit?**
- 2. Clauzele contractuale care impun sau implică suportarea, de către consumatori, a riscului valutar speculativ din contractele de credit în CHF sunt legale?**

Întrucât practica judiciară din România este contradictorie în ceea ce privește soluționarea chestiunilor mai sus menționate, apreciem că este necesară pronunțarea unui recurs în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție, prin care să se asigure o interpretare și aplicare unitară a legii.

- 1. În ce măsură este corectă disjungerea dosarelor colective inițiate de consumatorii produselor financiare împotriva instituțiilor de credit?**

1.1. Cererile consumatorilor având ca obiect eliminarea riscului valutar impus în contractele de credit acordate în franci elvețieni **s-au judecat împreună** sau individual (conform sesizărilor făcute de consumatori) **în perioada 2010-2014.**

Începând cu anul 2014 instanțele de judecată au început într-un mod timid să dispună disjungerea dosarelor colective având ca obiect eliminarea riscului valutar din contractele de credit acordate în CHF.

Începând cu anul 2015 practica instanțelor de judecată a fost de a dispune disjungerea tuturor dosarelor colective promovate de către consumatorii produselor financiare și având același obiect. Menționăm cu titlu exemplificativ următoarele dosare: Dosar nr. 44191/3/2014 disjuns la data de 26.05.2015 de către Tribunalul București, Dosar nr. 33335/3/2014 disjuns la data de 05.05.2015 de către Tribunalul București, Dosar nr. 1862/111/2014 disjuns la data de 18.12.2014 de către Tribunalul Bihor, Dosar nr. 13331/3/2015 disjuns la data de 09.06.2015 de către Tribunalul București.

Între contractele de credit ce fac obiectul dosarelor colective există o legătură obiectivă, materializată în cuprinsul clauzelor atacate, care este identic. Legătura subiectivă este determinată de contestarea aceleiași fapte ilicite a instituțiilor de credit (ascunderea cu rea-credință a instabilității francului elvețian la momentul contractării creditelor). Legătura dintre clauzele atacate și fapta ilicită este consacrată de art. 12 și art. 13 din Legea 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori. În mod evident, legătura dintre clauzele considerate abuzive și contractele de credit face ca, odată constatat caracterul abuziv al unei clauze de către instanța de judecată, să existe obligația băncii de a elimina respectiva clauză din toate contractele standard în care se regăsește.

Temeiul de drept care permite coparticiparea procesuală în situația în care drepturile sau obligațiile părților au aceeași cauză este art. 59 NCPC. Cauza juridică a acțiunii comune este încălcarea legislației protecției consumatorilor, încălcarea obligației de informare și punerea pe piață a unor produse financiare defectuoase (toxice), aspecte care nu justifică o analiză particularizată pentru fiecare raport juridic născut în baza contractelor de credit încheiate de fiecare reclamant.

Litisconsorțiul este o alianță procesuală în scopul realizării economicității procesuale și bunei administrări a justiției, precum și pentru a se evita hotărâri contradictorii, care ar bulversa autoritatea lor și posibilitățile de executare, fiecare păstrându-și independența compatibilă cu natura și scopurile acestei alianțe.

În acest sens s-au pronunțat în repetate rânduri instanțele de judecată, fără să pună problema disjungerii cererilor individuale, validând astfel cauza comună a consumatorilor atunci când aceștia tind la recunoașterea drepturilor prevăzute în legislația specială din materie. Menționăm în acest sens: Sentința comercială nr. 618 din 19.01.2011 pronunțată în dosarul nr. 61357/3/2010 de Tribunalul București în care

s-a reținut că „în speță suntem în prezența unui litisconsorțiu procesual activ facultativ, acesta rezultând din reunirea voluntară a mai multor persoane care au aceeași calitate procesuală (toți fiind clienți BCR ce se sprijină pe titluri analoage-contractele de credit încheiate-și pe fapte total identice, și acționează pentru a se apăra în comun).”, dar și Sentința comercială nr. 10755 din 15.11.2010 pronunțată în dosarul nr. 51319/3/2010 în care s-a reținut că „în dreptul nostru legea impune o singură condiție pentru realizarea unei coparticipări procesuale, respectiv ca obiectul pricinii să fie un drept sau o obligație comună a părților, ori ca drepturile sau obligațiile acestora să aibă aceeași cauză. (...) Raportând cele menționate anterior la obiectul cererii (...) apreciem că suntem în prezența unui litisconsorțiu procesual activ facultativ (...).”

1.2. Prin luarea măsurii disjungerii dosarelor colective **se încalcă dreptul de acces la justiție, care este parte a dreptului la un proces echitabil**, consacrat în art. 21 din Constituție și în art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Promovarea unui proces individual având ca obiect eliminarea riscului valutar sau constatarea caracterului abuziv al clauzelor introduse în contractele de credit necesită suportarea unor costuri suplimentare. Consumatorii însă au interesul de a promova o acțiune colectivă tocmai datorită costurilor reduse și a faptului că sunt în imposibilitate obiectivă de a achita ratele în contul creditului.

Restricțiile financiare reprezintă o limită de natură să restrângă accesul liber la justiție al persoanelor, după cum s-a pronunțat în diferite cauze și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. În acest context menționăm hotărârile pronunțate în *cauza Mihalkov c. Bulgariei*, 67719/01 din 10 aprilie 2008 și în *cauza Stankov c. Bulgariei*, 68490/01 din 12 iulie 2007. Ba mai mult, Curtea apreciază că prezintă importanță și momentul procesual în care intervine restricția procesuală, astfel încât dacă restricția a intervenit în stadiul inițial al procesului (la prima instanță, după cum este și în cazul adus în discuție) conduce la imposibilitatea examinării pe fond a cererii, ceea ce poate fi privită ca o *circumstanță agravantă* (Hotărârea pronunțată în *cauza Polejowski c. Poloniei*, 38399/03 din 4 martie 2008).

1.3. Măsura disjungerii vine **în contradicție cu scopul protecției consumatorului** (care ar trebui să reprezinte o preocupare principală a statului de drept) și **cu principiul rolului activ al instanței**, consacrat în art. 22 din NCPC. În temeiul acestui din urmă principiu, în mod repetat, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a

statuat prin jurisprudența sa obligația instanței naționale de a constata, *chiar din oficiu*, faptul că o clauză contractuală are caracter abuziv¹.

Considerentele directivelor europene² și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene³ prevăd necesitatea contracarării dificultăților cu care se confruntă consumatorii, în scopul apărării drepturilor acestora. Tendința instanțelor române ar trebui să fie în sensul facilitării accesului la justiție. În schimb, aceste piedici procesuale duc la descurajarea consumatorilor în privința promovării de acțiuni colective, care riscă să fie dispersate pe întreg teritoriul țării.

1.4. **Nu există o motivare legală și temeinică** de natură să justifice măsura disjungerii, aceasta fiind **dispusă în mod artificial**, pornind de la ideea gradului de încărcare a instanțelor de judecată.

2. Clauzele contractuale care impun sau implică suportarea, de către consumatori, a riscului valutar speculativ din contractele de credit în CHF sunt legale?

2.1. Jurisprudența instanțelor naționale este contradictorie în ceea ce privește legalitatea clauzelor care impun suportarea de către consumatorii produselor financiare a riscului valutar. Hotărârile instanțelor de judecată în privința aprecierii corectitudinii măsurilor de acordare a creditelor în franci elvețieni în perioada 2006-2008 trebuie întemeiate pe dispozițiile legislației protecției consumatorilor.

¹Hotărârea din 27 iunie 2000, cauzele conexe C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98, C-244/98, Océano Grupo Editorial SA împotriva Roció Murciano Quintero, Salvat Editores SA împotriva José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane, Emilio Viñas Feliú, publicată în Culegerea de jurisprudență, 2000, pag. I-04941, dispozitiv; Hotărârea din 21 noiembrie 2002, C-473/00, Cofidis SA împotriva Jean-Louis Fredout, publicată în Culegerea de jurisprudență, 2002, pag. I-10875 dispozitiv; Hotărârea din 26 octombrie 2006, C-168/05, Elisa Maria Mostaza Claro împotriva Centro Movil Milenium SL., publicată în Culegerea de jurisprudență, 2006, pag. I-10421, pct. 38;

² Directiva 93/13/CEE privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.

³ Cauza C-415/11 Mohamed Aziz c. Caixa d'Estalvis de Catalunya: *Trebuie amintit, de la bun început, că sistemul de protecție pus în aplicare prin directivă (Directivei 93/13/CEE) se întemeiază pe ideea că un consumator se găsește într-o situație de inferioritate față de un vânzător sau un furnizor în ceea ce privește atât puterea de negociere, cât și nivelul de informare.*

Există hotărâri prin care se constată caracterul abuziv al clauzelor atacate din contractele de credit (clauze instituind comisionul de risc/administrare/procesare, posibilitatea băncii de a modifica în mod unilateral dobânda, efectuarea plăților în moneda creditului și suportarea de către consumator a diferențelor de curs valutar ș.m.d.) și se dispune înghețarea cursului de schimb valutar CHF-LEU pentru efectuarea plăților la valoarea de la data încheierii contractului de credit (respectiv calcularea și plata ratelor la valoarea în LEI a CHF de la data încheierii contractului, pe întreaga perioadă de valabilitate a creditului). Enumerăm în acest sens următoarele hotărâri: Sentința civilă nr. 7477/2014 din data de 28.11.2014, pronunțată de Judecătoria Târgu Jiu în Dosar nr. 7530/318/2014, Sentința civilă nr. 40/2015 din data de 16.01.2015, pronunțată de Tribunalul Buzău în Dosar nr. 1730/114/2014, Sentința civilă nr. 1089/2014 din data de 18.12.2014, pronunțată de Tribunalul Timiș în Dosar nr. 4940/30/2014, Sentința civilă nr. 3474/2015 din data de 16.03.2015, pronunțată de Judecătoria Craiova în Dosar nr. 42020/215/2014, Sentința civilă nr. 6651/2015 din data de 05.06.2015, pronunțată de Judecătoria Constanța în Dosar nr. 33784/212/2014 Decizia civilă nr. 209/2015 (definitivă), pronunțată de Tribunalul Gorj în Dosar nr. 7202/318/2014, Decizia civilă nr. 230/2014 (irevocabilă), pronunțată de Tribunalul Galați în Dosar nr. 7843/233/2012.

Există și hotărâri contrare, care resping cererea reclamanților în aplicarea principiului nominalismului monetar. Cu titlu exemplificativ, enumerăm următoarele: Sentința civilă nr. 6405/2014 din data de 17.12.2014, pronunțată de Tribunalul București în Dosar nr. 19447/3/2014, Sentința civilă nr. 280/2015 din data de 30.04.2015, pronunțată de Tribunalul Bihor în Dosar nr. 1713/111/2014, Sentința civilă nr. 2454/2015 din data de 12.05.2015, pronunțată de Tribunalul București în Dosar nr. 44647/3/2014, Sentința civilă nr. 5562/2015 din data de 19.05.2015, pronunțată de Judecătoria Sector 2 București în Dosar nr. 42113/300/2014, Sentința civilă nr. 3362/2015 din data de 12.06.2015, pronunțată de Tribunalul București în Dosar nr. 9867/3/2015, Sentința civilă nr. 2876/2015 din data de 26.05.2015, pronunțată de Tribunalul București în Dosar nr. 8819/3/2015, Sentința civilă nr. 1114/2015 din data de 05.03.2015, pronunțată de Tribunalul București în Dosar nr. 39561/3/2014.

Având în vedere practica contradictorie a instanțelor de judecată, se pune problema identificării măsurii în care se pot aplica regulile prevăzute în art. 1270 (*Contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante.*) și în art. 2164 (*În cazul în care împrumutul poartă asupra unei sume de bani, împrumutatul nu este ținut să înapoieze decât suma nominală primită, oricare ar fi variația valorii acesteia, dacă părțile nu au convenit altfel.*) din Codul Civil în vigoare, **cu înlăturarea implicită de la aplicare a regulilor în materia specială a dreptului protecției consumatorilor** (cu privire la obligația stabilită în sarcina profesionistului de a informa și avertiza în mod corespunzător consumatorii – art. 8 din Legea 190/1999, art. 19 din OUG

21/1992, 6 din Legea 289/2004 -, obligația profesionistului de a nu insera clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii - art. 4 alin. 1 și 2 din Legea nr. 193/2000, art. 78 din Legea nr. 296/2004 și art. 2 pct. 16 din OG nr. 21/1992 -, obligația de a nu utiliza practici înșelătoare și de a nu pune în vânzare produse defectuoase).

În opinia noastră, măsura disjungerii dosarelor colective este dispusă în lipsa unui temei legal și nu își găsește justificarea, întrucât produce consecințe de natură să descurajeze consumatorii care doresc să se adreseze instanțelor de judecată pentru recunoașterea drepturilor cuvenite potrivit legislației privind protecția consumatorilor. În egală măsură, considerăm nelegală practica instanțelor de a înlătura de la aplicare dispozițiile speciale din materia protecției consumatorului, în favoarea aplicării regulilor generale din dreptul comun ce reglementează principiul forței obligatorii a contractului și principiul nominalismului monetar.

Având în vedere considerentele mai sus exprimate, apreciem că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unui recurs în interesul legii având ca obiect problemele de drept evidențiate în prezenta, pentru asigurarea unei interpretări și aplicări unitare a legii.

Cu stimă,
S.C.A. Piperea & Asociații
Gheorghe Piperea

Către

DI. Victor Ciorbea, Avocatul Poporului din România

Sediu central: București, Strada Eugeniu Carada nr. 3, Sector 3

Fax: 021/312.49.21

Stimate dle Victor Ciorbea,

Subscrisa, **SCA PIPEREA & ASOCIAȚII**, societate civilă de avocați cu sediul profesional în București, Splaiul Unirii nr. 223, Etaj 3, Sector 3, CUI RO17849192, tel. 0372 942 592, 021 315 7930, fax. 021 315 7930, reprezentată prin partener coordonator **Gheorghe Piperea**,

formulez prezenta

Cerere

Prin care solicit în mod respectuos obținerea unei audiențe având ca obiect propunerea adresată dvs. în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

Solicit comunicarea răspunsului dvs. la prezenta cerere prin intermediul unui e-mail la adresa: gpiperea@piperea.ro sau prin intermediul unei scrisori recomandate, expediate la adresa: SCA Piperea & Asociații, cu sediul în București, Splaiul Unirii nr. 223, Etaj 3, Sector 3.

Cu stimă,
S.C.A. Piperea & Asociații
Gheorghe Piperea

Andrada Georgiana Popescu

From: Andrada Georgiana Popescu
Sent: Wednesday, July 01, 2015 10:18 AM
To: 'ecaterinateodorescu@avp.ro'
Subject: Sesizare - SCA PIPEREA SI ASOCIATII
Attachments: Hotarari defavorabile consumatorilor.CHF.pdf; Hotarari favorabile consumatorilor.CHF.pdf

Buna ziua,

Stimata dna Ecaterina Teodorescu,

Va trimit alaturat hotararile judecatoresti motivate, pronuntate in dosarele avand ca obiect inghetarea cursului valutar (CHF).

Va solicit respectuos sa-mi confirmati primirea acestui e-mail.

Cu stima,

Andrada POPESCU

Associate Lawyer

Tel. (021) 3157-930

Fax. (021) 3157-930

[website](#) | [email](#) | [map](#)

[facebook](#) | [blog](#)

Business Contencious Matters
Civil Law Litigations | Insolvency

SCA PIPEREA ȘI ASOCIATII | 223 Splaiul Unirii, 3rd floor | Bucharest 3rd District | Romania

This email may contain confidential and/or privileged information for the sole use of the intended recipient. Any review or distribution by others is strictly prohibited. If you have received this email by error, please contact the sender and delete all copies. Opinions, conclusions or other information expressed or contained in this email are not given or endorsed by the sender unless otherwise affirmed independently by the sender.

Andrada Georgiana Popescu

From: Mail Delivery Subsystem <MAILER-DAEMON@avpoporului.ro>
To: ecaterinateodorescu@avp.ro
Sent: Wednesday, July 01, 2015 10:08 AM
Subject: Delivered: Sesizare - SCA PIPEREA SI ASOCIATI

The original message was received at Wed, 1 Jul 2015 10:07:42 +0300
from mail-db3on0061.outbound.protection.outlook.com [157.55.234.61]

----- The following addresses had successful delivery notifications -----
<ecaterinateodorescu@avp.ro> (successfully delivered to mailbox)

----- Transcript of session follows -----
<ecaterinateodorescu@avp.ro>... Successfully delivered

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Către

DI. Victor Ciorbea, Avocatul Poporului din România

Sediu central: București, Strada Eugeniu Carada nr. 3, Sector 3

Fax: 021/312.49.21

Stimate dle Victor Ciorbea,

Subscrisa, **SCA PIPEREA & ASOCIAȚII**, societate civilă de avocați cu sediul profesional în București, Splaiul Unirii nr. 223, Etaj 3, Sector 3, CUI RO17849192, tel. 0372 942 592, 021 315 7930, fax. 021 315 7930, reprezentată prin partener coordonator **Gheorghe Piperea**,

formulăm prezenta

PRECIZARE

la propunerea în vederea promovării unui recurs în interesul legii,

prin care înțelegem să aducem în vedere practica instanțelor de judecată, pronunțată ulterior momentului formulării propunerii de promovare a unui recurs în interesul legii, înregistrată la dvs. cu nr. 8127/19.06.2015.

În fapt, la data de 19.06.2015 am formulat o cerere prin care am solicitat concursul dvs. în vederea promovării unui recurs în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție, prin care să se asigure o interpretare și aplicare unitară a legii.

Întrucât la audiența stabilită de către dvs. ni s-a pus în vedere să depunem, în dovedirea cererii noastre, hotărâri judecătorești motivate, pronunțate în dosarele având ca obiect suportarea riscului valutar, la data de 01.07.2016 ne-am conformat acestei cerințe, respectiv am expediat pe adresa de e-mail ecaterinateodorescu@avp.ro o serie de hotărâri scanate.

Având în vedere faptul că nici până la această dată, respectiv 05.02.2016, nu am primit un răspuns cu privire la stadiul cererii noastre, înțelegem să formulăm următoarele precizări, cu scopul de a actualiza situația anterior comunicată, astfel:

I. Ulterior momentului înregistrării propunerii de promovare a unui recurs în interesul legii au intervenit următoarele incidente:

A. Secția a II-a a Înaltei Curți de Casație și Justiție a redactat și motivat decizia civilă nr. 3864 din 4 decembrie 2014, care stabilește linii directoare în ceea ce privește modalitatea în care instanțele naționale ar trebui să abordeze dosarele având ca obiect suportarea riscului valutar.

Redăm, cu titlu de exemplu, următoarele aspecte, reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție în decizia mai sus rubricată:

În ceea ce privește limbajul inteligibil, Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că acest caracter înseamnă mai mult, respectiv, înseamnă posibilitatea pentru consumatori să prevadă consecințele ce decurg din cuprinsul clauzelor contractului, mai ales sub aspectul consecințelor economice care rezultă din acesta, în ceea ce-i privește.

În acest sens sunt relevante concluziile la care a ajuns CJUE în cauza C-26/13 (Arpad Kasler împotriva OTP Jelzalogbank Zrt), expuse în paragrafele 67, 72, 73, 74 și mai ales 75.

CJUE a arătat următoarele: “Art. 4 alin. 2 din Directiva 93/13/CEE, trebuie interpretat în sensul că, în ceea ce privește o clauză contractuală, cerința potrivit căreia o clauză trebuie redactată în mod clar și inteligibil trebuie înțeleasă ca impunând nu numai ca respectiva clauză să fie inteligibilă pentru consumator din punct de vedere gramatical, ci și ca contractul să expună în mod transparent funcționarea concretă a mecanismului la care se referă clauza respectivă, precum și relația dintre acest mecanism și cel prevăzut prin alte clauze, astfel încât consumatorul să poată să evalueze pe baza unor criterii clare și inteligibile consecințele economice care rezultă în ceea ce-l privește”.

Or, instanța de apel nu a procedat în acest fel, nefăcând o analiză asupra caracterului clar și inteligibil al clauzei de la art. 2.4 în ce privește consecințele economice ale acesteia, din punctul de vedere al producerii unui dezechilibru, vădit și semnificativ, între drepturile și obligațiile părților, în detrimentul consumatorilor, soluție ce pune în discuție buna-credință a băncii la încheierea acestui contract, în ce privește clauza respectivă.

B. Tribunalul Gorj s-a pronunțat favorabil consumatorilor prin decizia nr. 209/2015, pronunțată în dosarul nr. 7202/318/2014.

Prin hotărârea astfel pronunțată, instanța reține în mod definitiv că *neexistând o clauză referitoare la suportarea riscului valutar în caz de devalorizare sau hipervalorizare a monedei CHF, reclamanții urmau să achite și de altfel au achitat fiecare rată lunară la cursul de schimb LEU/CHF, valabil la data de 30 a fiecărei luni și astfel riscul de hipervalorizare a monedei CHF a fost suportat exclusiv de reclamanți.*

Cu privire la moneda CHF instanța de control a reținut că aceasta este o monedă care nu are o circulație efectivă pe piața românească, nu este utilizată în tranzacțiile civile sau comerciale, în numerar sau prin virament bancar. Mai mult, instanța a consemnat faptul că este de notorietate că la momentul încheierii contractului, respectiv în anul 2008, precum și în prezent, pe piața monetară internă plățile se fac în RON sau în EURO, francul elvețian fiind o monedă de refugiu folosită de marii investitori pentru a-și conserva capitalurile. Însă, criza economică demarată la sfârșitul anului 2007 a cauzat o creștere fără precedent a achizițiilor de monedă elvețiană, astfel încât valoarea CHF a crescut succesiv și la niveluri extrem de ridicate, încât nici Banca Centrală a Elveției nu a putut stopa fenomenul.

În continuare, Tribunalul Gorj reține următoarele: *Stipularea unei clauze de risc valutar cu consecința strămutării în întregime asupra împrumutaților a riscului generat de hipervalorizarea CHF este contrară dispozițiilor legale întrucât această hipervalorizare constituie un eveniment imprevizibil, viitor și incert, raportat la puterea de înțelegere a consumatorilor care, neavând cunoștințe de specialitate în domeniul financiar-bancar nu au posibilitatea să anticipeze o creștere accelerată a cursului de schimb și în consecință să își asume în cunoștință de cauză, riscul valutar.*

În acest context, instanța apreciază că *hipervalorizarea CHF deturneză contractele de la scopul în vederea cărora au fost încheiate schimbând natura acestora, astfel că executarea lor în contextul actual nu mai corespunde voinței părților de la momentul încheierii contractului.*

C. Tribunalul Galați s-a pronunțat în mod irevocabil în sensul convertirii în RON a creditului acordat, la cursul de schimb CHF/RON de la data acordării creditului.

Prin decizia civilă nr. 230/R/2014, pronunțată în dosar nr. 7843/233/2012 Tribunalul Galați s-a pronunțat în mod favorabil consumatoarei, apreciind că *în anul 2008 și anterior momentului semnării contractului, cursul valutare al francului elvețian era de mult timp unul stabil, acest aspect determinând de altfel împrumutătorul să încheie*

un contract de împrumut în această monedă. Stabilitatea cursului se reflecta și în valoarea relativ mică a dobânzii pentru acest tip de împrumut, ceea ce făcea mai atractiv împrumutul pentru recurentă.

Pentru a se pronunța în sensul indicat, instanța a constatat că în contractul de împrumut nu se indică în mod transparent motivul și particularitățile mecanismului de schimb al monedei străine precum și relația dintre acest mecanism și cel prevăzut prin alte clauze referitoare la deblocarea împrumutului, astfel încât consumatorul să poată să prevadă, pe baza unor criterii clare și inteligibile, consecințele economice care rezultă din aceasta în ceea ce îl privește, neputând să prevadă, prin urmare, costul total al împrumutului său.

D. Au fost soluționate în mod favorabil consumatorilor și o serie de alte cauze având ca obiect suportarea riscului valutar, printre care numim cu titlu exemplificativ:

1. Decizia civilă nr. 2805/09.12.2015 pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a Civilă prin care instanța a constatat, în mod definitiv, caracterul abuziv al clauzei de risc valutar din contract și a dispus eliminarea sa din contract, cu consecința stabilizării (înghețării) cursului de schimb CHF-LEU la momentul semnării contractului, curs care să fie valabil pe toată durata derulării contractului. În plus, instanța a dispus denominarea în moneda națională a plăților.

2. Sentința civilă nr. 5211/01.10.2015, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a civilă în dosar nr. 11307/3/2015, prin care instanța a dispus înghețarea cursului de schimb valutar CHF la valoarea de la momentul semnării contractului, respectiv calcularea și plata ratelor și a tuturor rambursărilor la valoarea în lei a francului elvețian de la data semnării contractului, pe întreaga perioadă de valabilitate a acestora. Ba mai mult, instanța a obligat Banca (Credit Europe Ipotecar IFN SA) la restituirea către reclamantă a tuturor sumelor plătite în plus, rezultate din diferența de curs valutar dintre cursul valabil la momentul efectuării fiecărei plăți și cursul valabil la data semnării contractului, la care se va adăuga și dobânda legală de la data încasării fiecărei sume nedatorate până la achitarea debitului.

3. Sentința civilă nr. 215/25.01.2016, pronunțată de Tribunalul Specializat Cluj, Secția Comercială, în dosarul nr. 330/1285/2015 prin care instanța a dispus stabilizarea cursului de schimb valutar CHF-RON pentru efectuarea plăților în temeiul contractului de credit, la cursul BNR valabil la momentul semnării contractului de credit.

4. Sentința civilă nr. 4075/01.07.2015, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a Civilă în dosarul nr. 11552/3/2015, prin care instanța a admis cererea și a dispus înghețarea cursului de schimb valutar CHF-LEU la valoarea de la momentul semnării contractului de credit. Mai mult, instanța a obligat pârâta (OTP Bank România SA) să plătească reclamantei sumele achitate în plus în temeiul contractului, rezultate din diferența de curs valutar valabil de la momentul efectuării fiecărei plăți și cursul valutar valabil de la data semnării contractului de credit, cu dobânda legală aferentă.

5. Sentința civilă nr. 10864/21.10.2015, pronunțată de Judecătoria Sector 2 București, Secția Civilă în dosarul nr. 18113/300/2015, prin care instanța a apreciat că *banca (Piraeus Bank România SA) nu a adus la cunoștință reclamantilor evoluția cursului de schimb valutar al francului elvețian pe perioadele anterioare contractării creditului (și nici faptul că la încheierea contractului cursul înregistra un minim istoric), reclamantii nefiind în nici un fel informați anterior încheierii contractului că în viitor, costul creditului poate crește foarte mult din cauza evoluției pe piața valorilor mobiliare a cursului de schimb la vânzare și cursului de schimb valutar la cumpărare ale monedei străine CHF, astfel încât aceștia să poată evalua consecințele economice, potențial semnificative, pentru ei, să poată aprecia dacă tipul de credit este adaptat nevoilor lor și situației lor financiare și să negocieze o clauză pentru situația producerii riscului previzibil, din punctul de vedere al băncii.*

În motivarea sa, instanța constată că CHF a pornit de la un curs de 1.9-2.2 LEI/CHF în 2006, a depășit încă din 2010 nivelul de 3 LEI/CHF, *ajungând în prezent la aproximativ 4.5 lei, ceea ce a afectat grav veniturile împrumutaților.*

În continuare, instanța apreciază că *creșterea accelerată a valorii francului elvețian în raport de moneda națională, cheltuielile generate de mecanismul de schimb valutar au produs o schimbare fundamentală a condițiilor de creditare, astfel că, în prezent, împrumutații sunt obligați la prestații vădit disproporționate față de cele în considerarea cărora și-au manifestat voința de a contracta. Prin urmare, au caracter abuziv clauzele contractuale prin care se stipulează suportarea exclusivă de către consumatorii reclamanți a diferențelor de curs valutar.*

II. Jurisprudența instanțelor este încă contradictorie în ceea ce privește acțiunile având ca obiect suportarea riscului valutar.

Cu scopul de a demonstra contradictorialitatea practicii instanțelor de judecată, menționăm două dintre hotărârile pronunțate de către Tribunalul București, Secția a VI-a Civilă, astfel:

1. Sentința civilă nr. 7369/24.12.2015, pronunțată în dosarul nr. 36738/3/2015, prin care instanța a respins acțiunea consumatorilor și reținut că *denominarea plăților în moneda națională solicitată de petenți nu-și găsește temei în Legea nr. 193/2000.*

Totodată, în dezacord cu mențiunile mai sus rubricate, instanța a apreciat că *nu poate fi reținut un dezechilibru cauzat de moneda în care a fost acordat creditul, atâta timp cât rambursarea trebuie efectuată în aceeași monedă. (...) Totodată, la momentul acordării creditului, această monedă se bucura de stabilitate și nu există nicio dovadă că acordarea de credite în CHF a determinat consecințele patrimoniale invocate.*

Aceasta în situația în care condiția existenței unui dezechilibru este reținută de Legea 193/2000, care ar fi inaplicabilă în cauza dedusă judecării (potrivit celor reținute de instanță).

2. Sentința civilă nr. 59/13.01.2016, pronunțată în dosarul nr. 36721/3/2015, prin care instanța s-a pronunțat în mod defavorabil consumatorilor împrumutați și a constatat că nu sunt îndeplinite condițiile cumulative prevăzute de Legea 193/2000.

În contra celor reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție în decizia rubricată mai sus, respectiv în decizia nr. 3864 din 4 decembrie 2014, instanța de fond apreciază că hotărârea pronunțată de CJUE în Cauza C-26/13 (Arpad Kasler împotriva OTP Jelzalogbank Zrt) *nu privește și nu tranșează chestiunea riscului valutar.*

Având în vedere considerentele mai sus exprimate, apreciem că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unui recurs în interesul legii având ca obiect problemele de drept evidențiate în propunerea de promovare a unui recurs în interesul legii, pentru asigurarea unei interpretări și aplicări unitare a legii.

Cu stimă,
S.C.A. Piperea & Asociații
/Gheorghe Piperea

Către

DI. Victor Ciorbea, Avocatul Poporului din România

Sediu central: București, Strada Eugeniu Carada nr. 3, Sector 3

Fax: 021/312.49.21

Stimate dle Victor Ciorbea,

Subscrisa, **SCA PIPEREA & ASOCIAȚII**, societate civilă de avocați cu sediul profesional în București, Splaiul Unirii nr. 223, Etaj 3, Sector 3, CUI RO17849192, tel. 0372 942 592, 021 315 7930, fax. 021 315 7930, reprezentată prin partener coordonator **Gheorghe Piperea**,

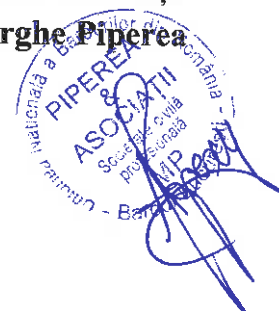
formulez prezenta

Cerere

Prin care solicit în mod respectuos obținerea unei audiențe în cursul săptămânii viitoare, având ca obiect propunerea adresată dvs. în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

Solicit comunicarea răspunsului dvs. la prezenta cerere prin intermediul unui e-mail la adresa: gpiperea@piperea.ro sau prin intermediul unei scrisori recomandate, expediate la adresa: SCA Piperea & Asociații, cu sediul în București, Splaiul Unirii nr. 223, Etaj 3, Sector 3.

Cu stimă,
S.C.A. Piperea & Asociații
Gheorghe Piperea

Andrada Georgiana Popescu

From: Andrada Georgiana Popescu
Sent: Friday, October 14, 2016 9:14 AM
To: 'avp@avp.ro'
Subject: Ref. hotarari definitive favorabile - risc valutar CHF
Attachments: denominare1.pdf; denominare2.pdf

Buna ziua,

Avand in vedere conversatia telefonica avuta in cadrul zilei de ieri, 13.10.2016, va trimit atasat doua fisiere continand hotarari definitive favorabile consumatorilor, pronuntate de catre instantele judecatoresti din tara.

Mentionez ca aceste fisiere contin extrase de pe portalul instantelor de judecata, intrucat au fost pronuntate in tara si nu ne-au parvenit hotararile motivate.

Totodata, inteleg sa supun atentiei dvs. faptul ca, potrivit doctrinei (M. Nicolae, *Recursul in interesul legii si dezlegarea, in prealabil, a unor chestiuni de drept de catre Inalta Curte de Casatie si Justitie in lumina NCPC*, Dreptul 2/2014), in procedura avand ca obiect pronuntarea unui recurs in interesul legii, odata sesizata instanta suprema, aceasta trebuie sa se pronunte, indiferent de numarul deciziilor contradictorii. In acest context, autorul retine ca, chiar si doua hotarari contradictorii ramase definitive sunt suficiente.

Va multumim!

IN ATENTIA: dnei. Claudia.

Cu stima,

Andrada POPESCU

Associate Lawyer

T/F +40 (21) 315 79 30

E andrada.popescu@piperea.ro

W www.piperealaw.ro

SCA Piperea & Asociații • 223 Splaiul Unirii, 3rd floor • Bucharest Sector 3 • ROMANIA

GANDIȚI-VĂ LA MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ÎNAINTE SĂ TIPARIȚI ACEST e-MAIL !

This email may contain confidential and/or privileged information for the sole use of the intended recipient. Any review or distribution by others is strictly prohibited. If you have received this email by error, please contact the sender and delete all copies. Opinions, conclusions or other information expressed or contained in this email are not given or endorsed by the sender unless otherwise affirmed independently by the sender.

Andrada Georgiana Popescu

From: Mail Delivery Subsystem <MAILER-DAEMON@mail.avp.ro>
To: avp@avp.ro
Sent: Friday, October 14, 2016 9:06 AM
Subject: Delivered: Ref. hotarari definitive favorabile - risc valutar CHF

The original message was received at Fri, 14 Oct 2016 09:05:52 +0300
from mail-he1eur01on0048.outbound.protection.outlook.com [104.47.0.48]

----- The following addresses had successful delivery notifications -----
<avp@avp.ro> (successfully delivered to mailing list)

----- Transcript of session follows -----
<avp@avp.ro>... expanded to multiple addresses
<avp@avp.ro>... Successfully delivered

Ref. hotarari
definitive favor...

avp.backup... Successfully delivered

Către

Instituția Avocatul Poporului

București, strada George Vraca nr. 8, sector 1

fax: 021/312.49.21; tel.: 021/312.71.34

Stimate dle Victor Ciorbea,

Subscrisa, **SCA Piperea & Asociații**, societate civilă de avocați cu sediul profesional în București, Splaiul Unirii nr. 223, Etaj 3, Sector 3, CUI RO17849192, tel. 0372 942 592, 021 315 7930, fax. 021 315 7930, reprezentată prin partener coordonator Gheorghe Piperea,

formulăm prezenta

Cerere,

prin care vă solicităm continuarea demersurilor în vederea promovării unui Recurs în interesul legii, având în vedere practica judiciară contradictorie în dosarele privind suportarea riscului valutar din contractele de credit în CHF.

Subscrisa am înregistrat la instituția Avocatul Poporului petiția cu nr. 3427 din data de 12.02.2016, prin care am urmărit soluționarea problemei privind legalitatea clauzelor contractuale care impun sau implică suportarea, de către consumatori, a riscului valutar speculativ din contractele de credit în CHF.

Hotărârile instanțelor de judecată în privința analizei caracterului abuziv al clauzei de risc valutar ar trebui întemeiate pe dispozițiile legislației speciale de protecție a consumatorilor. De altfel, soluția protejării interesului consumatorului a fost adoptată și la nivelul CJUE, prin decizia pronunțată în Cauza 186/16, *Ruxandra Paula Andriciuc și alții împotriva Băncii Românești S.A.* Prin această din urmă decizie, instanța europeană a stabilit că, în interpretarea articolului 4 alineatul (2) din Directiva 93/13, instituțiile financiare trebuie să furnizeze împrumutaților informații suficiente pentru a le permite să adopte decizii prudente și în cunoștință de cauză., respectiv să poată nu numai să cunoască posibilitatea aprecierii sau a deprecierei monedei străine în care a fost contractat împrumutul, ci și să evalueze consecințele economice, potențial semnificative, ale unei astfel de clauze asupra obligațiilor sale financiare.

CJUE a stabilit că este de competența instanței naționale să efectueze verificările necesare în această privință. În practică, există instanțe de judecată care aplică regulile

prevăzute art. 1578 din Codul Civil din 1864 instituind principiul nominalismului, cu înlăturarea implicită de la aplicare a regulilor în materia specială a dreptului protecției consumatorilor, în special a celor referitoare la: (i) obligația de a informa și avertiza în mod corespunzător consumatorii; (ii) obligația de a nu insera clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii; (iii) obligația de a nu utiliza practici înșelătoare și de a nu pune în vânzare produse defectuoase.

Ulterior pronunțării deciziei în Cauza 186/16, atât instanțe naționale, cât și instanțe din statele membre ale UE au pronunțat soluții favorabile consumatorilor. Cu titlu de exemplu, numim: decizia civilă nr. 633/2017 din data de 25.09.2017, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. 413/114/2015, definitivă; decizia civilă nr. 632/2017 din data de 25.09.2017, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. 409/114/2015, definitivă;

Modalitatea de interpretare și aplicare a deciziei pronunțate în Cauza 186/16 a generat practică neunitară la nivelul instanțelor naționale, la diferență de doar 1 lună de la data publicării deciziei. Astfel, chiar la nivelul aceluiași instanțe de judecată s-au regăsit decizii contradictorii, cu privire la aceiași profesioniști, dintre care numim: decizia civilă nr. 839/2017 din data de 27.11.2017, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. 8720/200/2015, definitivă; decizia civilă nr. 840/2017 din data de 29.11.2017, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. 2361/105/2016, definitivă.

Decizia pronunțată de CJUE în Cauza 186/16, *Ruxandra Paula Andriciuc și alții împotriva Băncii Românești S.A.* este ignorată de instanțele române și aplicată în practică de instanțele altor state membre ale UE. Astfel, Tribunalul Comercial din Croația a pronunțat o hotărâre definitivă (publicată în data de 11 iulie 2018), arătând că clauza de risc valutar aferentă contractelor de credit în franci elvețieni este nulă, având în vedere faptul că băncile nu și-au informat clienții cu privire la riscurile aferente. Tribunalul a arătat că împrumutații nu au fost informați în mod corect asupra riscurilor la care se expun și că nici nu au primit toate informațiile necesare, astfel încât să ia o decizie rațională. Drept consecință, a dispus ca cele 8 bănci care au acordat credite în CHF să convertească creditele din CHF în moneda locală (kuna), la cursul de la data acordării.

Problema analizei clauzelor de risc valutar de către instanțele de judecată a făcut și obiectul întâlnirii președinților secțiilor specializate ale ICCJ și Curților de apel, care a avut loc la data de 30.03.2018. În cadrul acestei întâlniri s-au exprimat opinii diferite în ceea ce privește aplicarea principiului nominalismului, ca normă supletivă, în detrimentul legislației speciale privind protecția consumatorilor. Într-o primă opinie, judecătorii au apreciat că jurisprudența CJUE este în sprijinul tezei în acord cu care

principiul nominalismului nu poate constitui o piedică legitimă în calea instanțelor naționale, care trebuie să procedeze la analiza clauzelor reclamate ca fiind abuzive, pe fondul acestora. În concret, s-a reținut că principiul nominalismului nu poate fi în mod simplist transpus în cazul contractelor de credit încheiate între un profesionist și un consumator, el trebuind evaluat din perspectiva exigențelor impuse de legea specială. Într-o a doua opinie, judecătorii au apreciat că respectivele clauze sunt excluse din domeniul de aplicare al normelor speciale de protecție, cu consecința că nu poate fi analizat caracterul abuziv al acestora, de vreme ce principiul nominalismului constituie o normă cu caracter supletivă care se aplică *ope legis*.

Având în vedere considerentele mai sus exprimate și, cu precădere, opiniile contradictorii exprimate în practica instanțelor de judecată și în cadrul întâlnirilor de uniformizare a practicii, solicităm să dispuneți sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unui recurs în interesul legii având ca obiect problemele de drept evidențiate în prezenta, pentru asigurarea unei interpretări și aplicări unitare a legii.

Cu stimă,
/SCA Piperea & Asociații
Gheorghe Piperea

